Излази три пута на недељу: Уторником, Четвртком и Суботом.
Стаје у Србији на годину 120 гр., на 6 мес. 60 гр., на 3 мес. 30 гр.; а у Аустрији: на годину 12 фор., на 6 мес. 6 фор., на 3 мес. 3 фор. без штемпларине.

ВИДОВ ДАН.

За огласе плаћа се по 2. гр. ч. од врсте за три пута.
Ненаплаћена писма примају се само од дописника и шиљу се на редакцију; а пренумерацију у наплаћеном писму прима администрација. Обе су у старом здању бр. 54.

БРОЈ 59. У Београду, 27. Маја 1865. ГОДИНА V.

Свак ће знати да нам мора мило бити да још мало опширније проговоримо барем о важнијим моментима наше народне светковине.

Понајпре једну реч о беседи кнежевој.

Његова је Светлост као први грађанин српски, као поглавар народни и велики патриот силно обузет и потресен био оном ствари, на коју нас светковина подсећаше, те пред лицем народа свог није могао друкчије говорити него како му казиваше срце најтоплијим осећањима преспуњено. Отуда је она побожност, она захвалност и срдачност, којом се беседа тако дивно одликује. После Бога — владалац наш као и свак најмањи из његова народа изјављује синовљу захвалност спомену јунака, који јуначким Милошем вођени израдише те ће им се слава проносити кроз најдаље векове. Осећањем се својим са спомена упокојених сврађа на још живе — ако смемо рећи — почасне чланове садашње Србије, славне остатке избавитеља отаџбине. С каквим је поштовањем Михаило Обреновић изговорио побожне речи: „Бог да им душу прости и помилује!“, с таким истим поштовањем спомену и за „имена оних ретких остатака“ „те да им пред свима нама у име своје и целог народа да знаке захвалности и признавања“. Народ је разумео свог господара врло добро; на прве речи одазва се жалостивно: „Бог да им душу прости и помилује!“, а на ове друге радосним и захвалним: „живио!“ Овај тренутак, где се сви, највећи у држави и најмањи тако дивно сусретоше у једном осећању, колико је свакога тронуо, толико је и узвишен био, и само се замислити даје, а описати га није могућно.

Али и више је било величанствених погледа, који су нас морали дубоко потрести.

Није ли то редак поглед, који нас подсећа на златна времена на земљи, кад владалац и господар народни на отвореном пољу, у простој али узвишеној природи божијој, пред очима хиљаде хиљада људи иде међу свој народ, који се топи у весељу, па најсрдачније као прост грађанин хвата се с њим у коло и његово весеље дели? Философски републиканци сањају да ће некад на земљи бити једнакости — а зар та једнакост није код нас? Покажи нам Европо примера да се узвишени владалац и владатељка овако изједначише са својим народом, да овако братски, патријархално саобраћавају с народом својим? Земља, у којој је и поред тога, што влада монархично начело, така лепа једнакост, као код нас што је, — та је земља позвана за велико нешто, и за цело је на прагу сјајне будућности. Али ми Срби — Богу хвала — умемо и да уважавамо великодушност и племенитост, — како ли се безбрижан и сигуран осећао господар у средини свог народа! Свако срце и свако око ишло је за љубљеном главом, она је окружена нашом љубави и нашим поштовањем. Србин зна шта има у Михаилу Обреновићу III., појима да је племенити син великога Милоша наше највеће благо, јер је залога нашој будућности, а то је и увек ће то бити неодољива тврдиња, иза које господар нам може спокојно мислити и радити за срећу своје земље. И тако сви с дубоким поштовањем и искреном љубави, која се слабо и у неколико тек изражаваше бескрајњим громовитим „живио!“, пратисмо драгог владаоца и његову светлу супругу узањ где се шећу по народу, веселе и играју с народом. Кад је срце пуно, онда је мало речи.

А пуно мора бити срце сваком Србину, јер љубав владаоца према народу нигде се још не показа така, као што ју је Михаило Обреновић III. показао Србима. Почујмо здравицу, коју је напио о ручку, који даваше гостима: како се ту сјајно блиста алем камен драги — љубав владаоца к земљи и народу српском! Жалостивним оком обраћајући се прошлости својим је душевним погледом обузео уједно и будућност, те пун жеље и воље и чисто молећи се нација: „Нек би Бог дао, да се српског народа душевна крепост разграна и физичка снага распростре!“ — пуно је ту дубоке мисли и нежне оданости к свему народу српском. Велике мисли, великодушни изгледи лебде у нашем господару, — те су мисли и ти изгледи будућност српска, а ко их на тако свечаној прилици открије, то је човек, који прелази преко тесних граница прошлости, који продире у свет будућности. „У здравље и за сјајну будућност народа српског!“ — те речи, сад само као жеља, кадгод ће бити дело и ствар свршена, а племенити кнез, који је мислима својим претекао време, заузимаће вавек у историји српског народа место пуно славе и части. Данашњи пак нараштај српски великом ће Србину на престолу, који је сав обим владалачке родљивости своје изразио последњим речима у здравици: „Живио народ српски!“ одазвати се с онаком истом радошћу, као што је председник државног савета учинио у својој здравици одговарајући њему.

Кажемо „данашњи нараштај српски“, јер у осећању за кнеза Михаила и у спомену великих догађаја, које прослависмо, учествују Срби сви, — материјалне границе сувише су малене и слабе, него да би спречити могле високо народно осећање. Срби сви, и они који бише овде и они који не могоше бити, „мислима су својим“ — као што право рече г. Мариновић — били на месту, где се свечано славише велика дела српских јунака. И ти сви Срби с беседником се у име народа слажу у жељи, да нам господар „дуго и срећно поживи“, „да се овековечи династија и увелича слава Обреновића!“ Ко духом својим појима историјски задатак српског народа и ко је позван да тај задатак изврши, тај је иносилац драгоценог адиђара: народне идеје! Тог носиоца љубити ни један Србин, био где му драго и било му како му драго, не ће дати да му се закрати, и кад било и где био увек ће срцем и душом и мислима бити онде, где је оличена идеја народна! Србима је душевно биће — у Србији. Бурни усклик, који се дигао на здравицу г. Мариновића, исто се тако разумети даје као што је и на свом месту, а они који не бивши ту не могоше усклику придружити свога гласа, радоваће се што у Србији тако лепо разумемо српско осећање. Радости ће бити по многим странама — али свуда једнаке! —

Тако је дакле ова светковина права народна, светковина, која милионе срца привлачи к себи, и која ће у милионима срца наћи одушевљена одзива.

Али светковина има и нешто, што карактерише садашњост а за будућа времена може много значити. Уз наше свештенство иђаше на име за литијом у пуном своме орнату и англикански свештеник, наш драги гост и пријатељ Дентон Није ли то миг среће, да ће се кадгод енглеска црква и енглески народ симпатијама својим заузети за ствар српску, и да ће се један пут и политични интереси сјединити, као што сад свештенство оба народа сједињено благодари Богу и заједно се моли Богу! Хришћанство, ма како да је различито у својој спољашњости, ипак у унтрашњости је јединица, снага и моћ једна, која је позвана и у стању је да свет преобрази и благост постави на место силе, правичност на место јачине, љубав на место мрзости, мир на место рата. Хришћанство не гони народе који друкчије своју веру исповедају, а не да ни да хришћански народ гоне који су друге вере, — ко ће дакле одрицати да ће на скоро наступити почетак таког великог времена? Као што се поједине слуге црквене приближују један другоме, тако ће се једна другој приближити и цркве а с њима и народи да мир и блаженство, које нам је спаситељ искупио својом крвљу, насеље за навек међу великим хришћанским светом. Мали појави често издају велике узроке, а ови показују велика преображења.

А веома се срећним може назвати и тај појав, што код оволиког мноштва људи не беше ништа, што би спокојство публици пореметити могло. Ако то кад показујемо да умемо сами собом управљати сведочи да је народ зрео, онда се баш у овој ствари наш народ лепо одликује од многих, који су га иначе далеко претекли. Код Срба није потребно да се власт штогод меша, нити се ова уплеће међу народ, као што иначе свуд бива. За све време светковине по готову ни видети виси могао човека од полиције — све је био само народ састављен од браће, који се у милини свог народног живота весељаше. То нас већма подиже у части него хиљаде лажљивих светлаца од маза површне изображености. Који су кадри да један пут и истину виде, мораће оставити се своје предрасуде и напред змозгане неправедне мисли. На сваки пак начин ово је мио знак нравствено-душевног стања међу Србима, и тим се сви поносити можемо.

И тако се сустичу многе околности да светковину нашу представе као знаменит догађај, који спада у историју. Ми бисмо још и даље ишли па казали да ће и светковина сачињавати сјајну точку у животу нашег народа, као што су сјајна дела која прослависмо. Срби су се могли уверити, да се наше патриотске мисли пружају по свему народу српском, да ми Србина гледамо у Србину па био од куд му драго. С друге опет стране гости ће, а нарочито свештенство преко Саве и Дунава, које се овде нашло па све у скупу на ручак позвано било, однети собом осведочење, да ми овде, ма да дуго стењасмо у ропству и под јармом, ипак стојимо на висини народно-политичне свести, — они ће земљацима својим приповедити, да су у нас љубав и оданост ланци, којима је народ везан са својим владаоцем, да у Србији владалац само једну стражу има — љубав народну, да се само о једној ствари брине — о срећи народној, да само једну моћ има — снагу народну, и само да за једним тежи — да усрећи отаџбину, да за једном будућношћу чезне — да сачува слободу и самосталност српском народу. „Кнез и народ — приповедаће гости — једно су, обоје су Србија!“

Желимо срећан пут драгим гостима, — честитамо српству што доживи оваку народну светковину. Нека светковина ова буде зачетак срећне будућности свему народу српском! —

На дан педесетогодишње народне светковине, пошто се народна и стајаћа војска са светковине вратила у своје станове, благоволела је Његова Светлост издати војсци овај приказ:

НАРЕДБА

за сву стаћу и народну войску, скуплѣну 23 Мая 1865 у Београду приликомъ светковине.

Увекъ самь имао уверенѣ, да є одушевлѣнѣ народа найяча подпора за владателя, и найвеће ємство за правый напредакъ народа. Данасъ на светковини у споменъ устанку мога блаженопочившегъ оца Княза Милоша био самь преиспунѣнъ радости, кадъ самь видіо да є Моя и Мога отечества войска после свію движеня и умора чрезъ толико сахата, опетъ тако добро дефилирала, како никадъ до данасъ нисамь имао задовольство да видимъ. Ово є за мене найпріятнія появъ, и онъ долази изъ преданости и одушевлѣня войске спрамъ Мене и нашегъ отечества.

Изявлюємъ Мою особиту благодарность свой гг. официрима и войницима стаће и народне войске.

Я никадъ не престаємъ найподпуніє рачунати на одушевлѣнѣ све войске спрамъ Мене и нашегъ отечества, кое да бы учиніо срећнимъ чинимъ и чинићу све што у моћи српскогъ владателя лежи.

Князъ врховный командантъ войске
М. М. ОБРЕНОВИЋ, с. р.

I. Имена оних, који су о устанку кнеза Милоша војевали за народну слободу године 1815 и на светковини 23 Маја 1865 добили из руке Његове Светлости господара и кнеза крстове саливене од првога топа кнеза Милоша па позлаћене.

Из вароши Београда.

Г. Матија Симић члан државног савета 66 год. — Г. Узун-Мирко Апостоловић пензионар 95 год.

Из округа београдског.

Стеван Иконић Ђурђевић земљод. из Бачевца 83 год. — Васко Живковић земљод. из Поповића 74 год.

Из округа ваљевског.

Пантелија Јовановић земљод. из Бачевца 75 год. — Петар Јовановић земљод. из Бровића 90 год. — Сава Новаковић Ниновић земљод. из Бачевца 80 год. — Никола Давидовић земљод. из Осладића 80 год.

Из округа крагујевачког.

Миша Симеуновић земљод. из Врбице. — Спасоје Јанић земљод. из Доње Раче 80 год.

Из округа пожаревачког.

Јова Милошевић земљод. из Кушиљева 80 год. — Стојић Борић земљод. из Смољинца. — Стока Јовановић Црни земљод. из Мишљеновца 84 год. — Васа Стокић земљод. из Пожежене 80 год. — Војин Милић земљод. из Трновче 81 год.

Из округа рудничког.

Мијаило Божовић земљод. из Брђана 76 год. — Петар Томашевић земљод. из Лочева 86 год.

Из округа смедеревског.

Станоје Радивојевић земљод. из Лугавчине. — Ранко Манојловић земљод. из Башина 77 год.

Из округа ужичког

Радован Кулић земљод. из Гостинице. — Марко Рогић земљод. из Биоске 93 год. — Мића Паклинац земљод. из Солотуше 90 год.

Из округа чачанског.

Аксентије Пантелић земљод. из Дугаловића 85 г.

Из округа шабачког.

Никола Милијанчевић земљод. из Прхова 80 год. — Живко Стојковић земљод. из Липолиста. — Исак Крајпутовић земљод. из Салаша 70 год.

Из округа ћупријског.

Милорад Стевановић свештеник из Гложана 80 год.

II. Имена оних који су о устанку кнеза Милоша војевали за народну слободу године 1815, а на светковини нису били, него ће им се послати крстови опаки какве су и први добили.

Из вароши Београда.

Никола Јовановић думенција на скели 72 год. — Јован Димитријевић тежак 66 год.

Из округа београдског.

Срез космајски.

Милован Љубичић земљод. из Дрлупе 85 год. — Маринко Стојановић земљод. из Поповића 80 год. — Арсеније Недељковић из Поповића 74 год. — Илија Ристивојевић из Баба 80 год. — Станисав Миловановић из Лисовића 80 год. — Петроније Ђурић из Неменикућа 99 год. — Аврам Симић из Влашке 70 год. — Радивој Миловановић из Влашке 90 год. — Арсеније Крсмановић из Рајковца 80 год. — Радојица Рајковић из Кораћице 74 год. — Тодор Јанковић из Влашке 70 год.

Из округа ваљевског.

Митар Јеремић земљод. из Бјелића 70 год. — Милован Миливојевић земљ. из Бранеговића 80 год. — Јован Симовић земљод. из Крчмара 100 год. — Марко Симовић земљод. из Крчмара 80 год. — Тодор Марковић земљод. из Крчмара 105 год. — Станоје Милинковић земљод. из Бречја 90 год. — Ђорђе Лукић земљод. из Кључа 90 год. — Петар Давидовић земљод. из Стублина 72 год. — Деспот Савић земљод. из Стублина 110 год. — Теодосије Илић земљод. из Пиромана 66 год. — Недељко Тодоровић земљод. из Пиромана 68 год. — Танасије Бранковић земљод. из Грабовца 72 год. — Живко Пејић земљод. из Ушћа 75 год. — Мића Панић земљод. из Драгојевице 80 год. — Гаја Зељић земљод. из Голе Главе 70 год. — Стеван Спасојевић земљод. из Тупанаца 75 год. — Јован Ђокић земљод. из Балиновића 80 год. — Маринко Мијајиловић земљ. из Балиновића 70 год. — Марко Јаковљевић земљод. из Причева 80 год. — Радован Стевановић земљод. из Паљуве 80 год.

Из округа крагујевачког.

Срез гружански.

Никола Цветић земљод. из Гунцата 105 год. — Павле Цветић земљод. из Гунцата 80 год. — Никола Проковић земљод. из Гунцата 85 год. — Арсеније Барловац земљод. из Вучковице 90 год. — Радован Гарић земљод. из Кикојевца 90 год. — Милић Бусић земљод из Годачице 105 год. — Боко Миланковић земљод. из Стубља 85 год. — Петар Дробњак земљод из Угљарева 73 год. — Петроније Јеленић земљод. из Лозња 68 год.

Срез јеленички.

Илија Николић земљод. из Лапова 85 год. — Арсеније Милинковић земљод. из Чумића 80 год. — Грујица Јовичић земљод. из Бошњана 90 год. — Митар Крстић земљод. из Лапова 85 год. — Марко Цветић земљод. из Јарушица 90 год. — Марко Обрадовић земљод из Јагњила 80 год. — Новак Арсенијевић земљод. из Рајковца 85 год. — Маринко Јовановић земљод. из Новог Села 90 год. — Павле Даничић земљод. из Горње Раче 70 год. — Коста Живковић земљод. из Горње Раче 75 год. — Радојко Цветковић земљод. из Ручића 70 година. — Васа Стевановић земљоделац из Поповића 68 год. — Радоје Станојловић земљ. из Доње Раче 75 год. — Павле Милић земљод. из Бадњевца 75 год. — Петар Гружанин земљод. из Јунковца 70 год. — Јанко Игњатовић земљод. из Јунковца 71 год. — Милосав Старчевић земљод. из Ратара 76 год. — Игњат Петровић земљод. из Ратара 77 год. — Марко Ристић земљод. из Ратара 68 год. — Павле Кецарић земљод. из Горовича 70 год. — Павле Стаменић земљод. из Жабара 72 год.

Срез јасенички.

Илија Тодоровић земљод. из Вукосаваца — Милован Андрић земљод. из Онашца, — Сима Јаковљевић земљод. из Орашца, — Стеван Војичић земљод. из Врбице.

Из округа крајинског

Срез поречко-поречки.

Станко Живковић из Доњег Милановца 80 година.

Из округа пожаревачког.

Срез голубачки.

Мата Марић земљод. из Клења 90 год. — Лука Максимовић земљод. из Зеленика 90 год. — Глиша Радомировић земљод. из Зеленика 80 год. — Тодор Јовановић земљод. из Дворишта 110 год. — Никола Пајић земљод. из Малешева 86 год. — Мита Милутиновић земљод. из Војлова 90 год. — Мијат Стевановић земљод. из Пожежене 100 год. — Илија Николић земљод. из Бикотнице 90 год. — Тада Јевтић земљод. из Поникве 80 год.

Срез звиждски.

Јова Ранковић земљод. из Мишљеновца 75 год. — Марјан Радојковић земљод. из Мишљеновца 72 год. — Петар Капријор земљод. из Мустапића 80 год. — Јеремија Мијуц земљод. из Мустапића 75 год. — Јова Пилуц земљод. из Мустапића 75 год. — Трајило Котој земљод. из Мустапића 80 год. — Ђура Доброић земљод. из Ракове Баре 80 год. — Јова Илић земљод. из Ракове Баре 85 год. — Стеван Милошевић земљод. из Буковске 70 год. — Марко Тодоровић земљод. из Гор. Крушевице 70 год. — Лаза Илић земљод. из Гор. Крушевице 75 год. — Стево Марковић земљод. из Нереснице 72 год. — Јован Зарић земљод. из Нереснице 85 год.

Срез млавски.

Рака Косанић земљод. из Трновче 80 год. — Стојић Станојловић земљод. из Каменова 78 год.

Срез моравски.

Недељко Ђоковић пензион. из Добрње 90 год. — Миленко Јовановић земљод. из Ореовице 80 год. — Јова Матић земљод. из Ореовице 80 год. — Милован Милосављевић земљод. из Ореовице 80 год. — Голуб Пауновић земљод. из Миријева 85 год. — Антоније Стојановић земљод. из Кушиљева 81 год. — Иван Миловановић земљод. из Кушиљева 75 год. — Јован Тошић земљод. из Кушиљева 73 год. — Милија Цветковић земљ. из Кушиљева 82 год. — Радисав Стевановић земљод. из Кушиљева 87 год. — Спасоје Вучковић земљод. из Кушиљева 82 год. — Стојадин Гавриловић земљод. из Жабара 71 год. — Војин Радишић земљод. из Ракинца 75 год. — Матеја Стојановић земљод. из Ракинца 73 год — Илија Цветковић земљод. из Кленовника 80 год. — Милан Лочетић земљод. из Петке 75 год. — Стока Живановић земљод. из Братинца 85 год. — Лазар Јанковић земљод из Братинца 80 год. — Стева Стојковић земљод. из Сибнице 80 год. — Анта Марковић земљод. из Лучице 75 год. — Алекса Стојановић земљод. из Лучице 78 год. — Марко Пауновић земљод. из Пољане 80 год. — Сима Николић земљод. из Пољане 80 год. — Маринко Тодоровић земљод. из Топонице 85 год. — Милош Стојковић земљод. из Топонице 80 год. — Максим Милошевић земљод. из Забрђа 80 год. — Јова Павловић земљод. из Влаш. Дола 86 год. — Марко Јовановић земљод. из Влаш. Дола 88 год. — Јова Симеуновић земљод. из Влаш. Дола 92 год. — Васа Стојковић земљод. из Влаш. Дола 74 год. — Милосав Стевановић земљод. из Кушиљева 73 год. — Анта Гајић земљод. из Влаш. Дола 80 год. — Миљко Манојловић земљод. из Брзохода 80 год. — Пера Лазаревић земљод. из Брзохода 90 год.

Срез омољски.

Перо Крстић земљод. из Близнака 90 год.

Варош Пожаревац.

Цветко Стојковић из Пожаревца 70 год. — Јован Лазић Теденче из Пожаревца 70 год. — Ђока Обреновић из Пожаревца 70 год. — Најдан Томић из Пожаревца 70 год. — Стојан Вељић из Пожаревца 78 год. — Иво Вукосављевић из Пожаревца 89 год. — Степан Кара-Петровић из Пожаревца 70 год. — Радисав Станковић из Пожаревца 80 год. — Ђерко Стојановић из Пожаревца 79 год.

Срез рамски.

Филип Петровић земљод. из Кличевца 75 год. — Мита Пантелић земљод. из Кличевца 80 год. — Милован Ђукић земљод. из Кличевца 76 год. — Живко Перић земљод. из Кличевца 70 год. — Станојло Негровић земљод. из М. Градишта 70 год. — Бранко Угљешевић земљод. из Курјача 80 год. — Живан Филиповић земљод. из Мојловца 70 год. — Јова Стојановић земљод. из Кисиљева 80 год. — Милош Ђорђевић земљод. из Сиракова 80 год. — Ивко Ивановић земљод. из Беране 80 год. — Андреја Богдановић земљод. из Беране 80 год. — Милош Цветковић земљод. из Беране 72 год. — Села Влајић земљод. из Поповчића 75 год. — Стојко Митровић земљод. из Бара 75 год. — Живко Јовановић земљод. из Бара 71 год. — Станоје Лазаревић земљод. из Бара 70 год. — Илија Милошевић земљод. из Бара 72 год. — Стока Матејић земљод. из Мокце 80 год — Милорад Аламовић земљод. из Мокце 80 год. — Стојић Васић земљод из Мокце 82 год. — Јеремија Стојановић земљод. из Мокце 82 год. — Мирко Рајковић земљод. из Љубиње 80 год. — Илија Богић земљод. из Љубиње 73 год. — Радивој Јанковић земљод. из Доњашнице 70 год. — Марко Милојевић земљод. из Вл. Дола 80 год. — Вита Величковић земљод. из Вл. Дола 70 год. — Ђорђе Рашић земљод. из Вл. Дола 78 год. — Радомир Јевтовић земљод. из Вл. Дола 75 год. — Арса Пешић земљод. из Вл. Дола 75 год. — Јова Петровић земљод. из Мољуреваца 75 год. — Стојило Јовановић земљод. из Кисиљева 80 год. — Миша Постелаш земљод. из Кличевца 80 год. — Милован Ђукић земљод. из Кличевца 76 год. — Живко Перић земљод. из Кличевца 70 год. — Павле Пантелић земљод. из Дрмна 70 год.

Из округа рудничког.

Тодор Беља из Теочина 90 год. — Јован Ристановић земљод. из Ракове 97 год. — Јован Стричевић земљод. из Брђана 86 год. — Продан Мићић земљод. из Тучкова 73 год. — Петар Јонтуловић земљод. из Ракове 73 год. — Василије Мирић земљод. из Јанчића 72 год. — Глиша Ђоковић земљод. из Бреснице 90 год. — Мијаило Лоштић земљод из Мргојеваца 80 год. — Паун Чоливић земљод. из Милочаја 75 год. — Петар Бојовић земљод. из Д Трепче 75 год. — Тодор Бојовић земљод. из Пријељине 70 год. — Иван Петровић земљод. из Станчића 100 год.

Из округа смедеревског.

Ђока Спасић из Смед. 66 год. — Ђока Јовановић калајџија из Смедерева 70 год. — Илија Јовановић земљ. из Смед. 76 год. — Милија Накарић земљод. из Радинаца 86 год. — Крста Јовановић земљод. из Колара. — Петар Накарић земљод. из Кулича 80 год. — Милоје Селенић земљод. из Вел. Плане 80 год. — Ранко Милоје-

вић земљод. из Вел. Плане 78 год. — Марјан Несторовић земљод. из Вел. Плане 76 год. — Дилко Ђорђевић земљод из Вел. Плане 80 год. — Симон Петровић земљодел. из Ракинца 76 год. — Прока Милошевић земљод. из Ракинца 80 год. — Цветко Ђенчић земљод. из Ракинца 80 год. — Иван Батинић земљод. из Азање 100 год. — Радоје Лазић земљодел. из Ракинца 80 год. — Марко Баба-Анић земљод. из Ракинца 80 год. — Гојко Васиљковић земљод. из Мраморца 80 год. — Атанасије Милосављевић земљод. из Трновче 72 год. — Маринко Н. Николић земљод. из Крњева 100 год. — Гмитар Динић земљод. из Ст. Аџибеговца 86 год. — Јеврем Ђертић земљод. из Кусатке 80 год. — Мијаило Маринковић из Кусатке 80 год. — Петар Аврамовић земљод. из Голобка 75 год. — Јеремија Радовановић земљод. из Седлара 90 год. — Марко Животић земљод. из Ковачевца 90 год.

Из округа ужичког.

Срез златиборски.

Никола Богдановић земљод. из Кремана 82 год. — Стеван Јевтовић земљод. из Гостиња 80 год. — Антоније Митровић земљод. из Гостиња 80 год. — Јован Радибратовић земљод. из Рожањства 80 год. — Ђоко Радибратовић земљод. из Рожањства 83 год.

Срез ариљски.

Павле Васиљевић земљод. из Чичкове 81 год. — Давид Богосављевић земљод. из Гривске 90 год. — Никола Врањевац земљод. из Крупчице 87 год. — Никола Томић земљод. из Високе 80 год. — Петар Бајчета земљод. из Беле Реке 95 год. — Веселин Величковић земљод. из Ариља 79 год. — Милоје Ојданић земљод. из Високе 90 год. — Алекса Ојданић земљод. из Високе 90 год. — Урош Ојданић земљод. из Високе 88 год. — Јован Марковић земљод. из Мочијаца 90 год. — Вучић Милошевић земљод. из Добрача 87 год.

Срез рачански.

Дамјан Војисављевић земљод. из Вишесаве 95 год. — Аћим Симић земљод. из Драгсина 95 год. — Богић Лазић земљод. из Заовина 95 год. — Пуро Крсмановић земљод. из Растишта 90 год. — Ђока Ђурић земљод. из Заовина 80 год. — Вилотије Богдановић земљод. из Бесаровине 96 год.

Срез црногорски.

Мијаило Продановић земљод. из Тубића 90 год. — Самчо Гмизовић земљод. из Буара 80 год. — Димитрије Јевтић земљод. из Сјече Реке 76 год. — Арсеније Михајловић земљод. из Годечева 74 год. — Милован Стевановић земљод. из Годечева 70 год. — Милан Вукајловић земљод. из Годечева 72 год. — Васа Радовановић земљод. из Годечева 73 год. — Петар Јевтић земљод. из Дреноваца 61 год. — Јанко Драгутиновић земљод. из Годљева 76 год.

Из округа чачанског.

Риста Јовичић земљод. из Граба 70 год. — Марко Шипета земљод. из Граба 70 год. — Јован Драговић земљод. из Рогаче 75 год. — Радисав Врана земљод. из Ртара 84 год. — Миливој Пуорашевић земљод. из Дугаловића 74 год. — Гаврило Станчић земљод. из Пијане 72 год. — Милосав Бодић земљод. из Драгића 70 год. — Петар Петковић земљод. из Драгића 75 год. — Никола Драмлић земљод. из Гуче 70 год. — Милић Шулубур земљод. из Лисе 60 год. — Никола Видојевић земљод. из Тијања 95 год. — Богосав Ковачевић земљод. из Дугаловића 70 год. — Миливоје Вучковић земљод. из Д. Краварице 80 год. — Јован Вујичић земљод. из Губеревца 65 год. — Илија Стевановић земљод. из Ријаге 90 год. — Никола Мађаревић земљод. из Слатине 90 год. — Јован Гавриловић земљод. из Слатине 74 год. — Сима Старовла земљод. из Слатине 89 год. — Ђорђе Гмитровић земљод. из Слатине 85 год. — Мијаило Старчевић земљод. из Слатине 80 год. — Милован Рудњанин земљод. из Брезне 85 год — Петар Томовић земљод. из Мељанице 100 год. — Тодор Јочовић земљод. из Мељанице 100 год.

Из округа шабачког.

Макевија Марковић земљод. из Шапца 70 год. — Јован Радовановић земљод. из Шапца 65 год. — Живко Н. Бећар земљод. из Мајура 80 год. — Марко Пантелић земљод. из Шапца 65 год. — Станко Копрић земљод. из Црне Баре 75 год. — Павле Шуманац земљод. из Црне Баре 100 год. — Ајдук Новак Тодоровић земљод. из Вел. Лешнице 80 год. — Лазар Трићинић земљод. из Прњавора 80 год. — Јован Беговић земљод. из Дуваништа 75 год — Спасоје Симеуновић земљод. из Трбушаца 92 год. — Спасоје Мијаиловић земљод. из Прхова 80 год. — Илија Тодоровић земљод. из Јазовника 80 год. — Тривун Узуновић земљод. из Прхова 80 год. — Јанко Протић прота из Брдарице 87 год.

Из округа ћупријског.

Милош Миљковић земљод. из Ракинца 70 год. — Јован Радуловић земљод. из Брестова 75 год. — Милош Гавриловић земљод из Медвеђе 70 год. — Јеремија Којадиновић земљод. из Дубоког 70 год. — Живан Миљковић земљод. из Дубоког 75 год.

Из округа јагодинског.

Вулета Пораман земљод. из Ратковића 91 год. — Мојсило Миловановић земљод. из Жупањевца 74 год. — Лука Веселиновић земљод. из Жупањевца 70 год. — Анђелко Јовановић земљод. из Жупањевца 69 год. — Прока Јовановић земљод. из Раковца 73 год.

III. Имена оних, који су први устали с кнезом Милошем године 1815 и војевали за народну слободу, али већ нису у животу, него ће се њиховим породицама послати сребрне медаље.*)

Из округа београдског.

Никола Катић из Рогаче, — Поп Ранко Митровић из Рудоваца, — Павле Гошњић из Зеоке, — Ница Арсенијевић из Прогорелца, — игуман Авакум Петровић из Рожанца.

Из округа ваљевског.

Павле Даниловић из Мургаша.

Из округа крагујевачког.

Васа Томић из Кнића, — Милутин Гарашанин из Гараша, — Тома Перишић Вучић из Вучковице, — Благоје Томић из Кнића, — Симо Паштрмац из Крагујевца, — Василије Сараманда из Буковика, — Ранко Крстовић из Буковика, — Павле Ровић из Буковика, — Петар Радонић из Буковика, — Прока Лаловић из Буковика, — Јевта Скерло из Липовца, — Јоксим Кокошаревић из Копљара, — Матија Кара-Тошић из Копљара, — Јован Митровић Арсенијевић из Добраче, — Тодор Шарга из Маслошева, — Атанасије Дукић из Баје, — Лука Радовић из Баје, — Тешо Обрадовић из Гараша, — Новица Ајдук из Гараша, — Божо Ђурић из Вукосавца, — Крсто Лекић из Јеловика, — Стеван Гајић из Орашца, — Јелисије Недић из Орашца, — Петар Топаловић из Орашца, — Јован Вукомановић из Орашца, — Вуле Глигоријевић (Ага-Вуле) из Крагујевца, — Танаско Рајић из Страгара, — архимандрит Мелентије из Врбаве.

Из округа рудничког.

Јован Обреновић, — Јеврем Обреновић, — Никола Милићевић Луњевица из Луњевице, — Милић Дринчић из Теочина, — Марко Ракић из Рудника, — Арсеније Лома из Драгоља, — Владика Саво из Моравца, — Лазар Мутап из Коњевића, — Илија Зечевић Пријељинац из Пријељине, — а Павле Штуле из Озрена.

Из округа ужичког.

Јован Митровић Демир из Дружетића, — Јован Мићић из Чајетине.

Из округа јагодинског.

Филип Вуковић из Сабанте.

Наша народна светковина, држана 23. и 24. ов. м. у Топчидеру у спомен устанку кнеза Милоша за народну слободу, свршена је онако, као што прилично слави догађаја, који у историји српског народа сачињава тако важну епоху. Она је достојно одговорила одушевљењу, које је обузимало свако српско срце, потпуно одјекнула драгоценим осећањима, која загревају патриотско срце нашег узвишеног господара, под закриљем којега би Србија срећна да прослави своје педесето-годишње препорођење, те тиме да се покаже колико је благодарна спомену оних, који положише основ садашњем државном стању нашем, толико опет да подхрани племенита осећања, којима се срећа народна и сваковрсни напредак постизава.

*) За сад се могло дознати само за оволико породица, а ако би се и још за коју дознало, то ће се, као што смо извештени, и њима послати за спомен сребрне медаље.

Као што је познато, ова светковина била је увеличана присуством гостију не само из Србије, него и са стране, који се у тако безбројној множини стекоше, да је на тој светковини потпуно просијавао карактер народне светковине, на којој се узносе ретка и славна дела.

Но радости, којом је закључена ова светковина, не мало допринело је и то, што је за све време дводневне свечаности владао у свему најбољи поредак, ма да је Топчидер био пун света, и што се поред све могућности у оваким приликама никаква несрећа, па ни најмања неповољност ни у чему не догоди.

Према овоме местна полиција заслужује потпуно признање, што је поред учешћа у општој радости у једно тако лепо испунила и свој службени позив, принесавши своје услуге добром одржању поретка.

Но не мање и публика је од своје стране допринела, те је на овој народној светковини владао поредак, какав управо прилично такo узвишеном моменту, избегавајући радо све, што би и најмање могло одузети лепоте узвишеној народној светковини. Она је тиме потпуно засведочила племенита осећања, с којима је дошла на своју народну славу, а тиме уједно заслужила одличје, коме у пуној мери одајемо топлу захвалност.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Наша народна светковина обузима нам једнако сав простор листа, и зато у прегледању догађаја на иностраном политичном пољу морамо да се ограничимо на највећу краткост.

Велику је позорност подигла на се једна брошира, коју је ових дана издао о народностима у Угарској мађарски публициста и државник барон Јосиф Етвеш. Ми ћемо други пут говорити о њој опширно, а за сад само у кратко наводимо шта у себи садржи. Раздељена је на 16 одсека, а међу тима најглавнији су ови: „У нашој отаџбини (Угарској) такво је решење питања о народоостима сходно и добро, које одговара свему, што се год праведно тражи у име народности и политичне и језика“; за тим: „услови за решење питања о народностима у нашој отаџбини“; „супротности, које су решењу том на путу“; „шта држава треба и шта народности траже“; „кад би се територија наше отаџбине поделила по народностима, каквог ће то утицаја имати на аустријску монархију и на будућност појединих народности у нашој отаџбини“; „питање о народностима може се само тако решити, ако свакој појединој обезбедимо индивидуалну с. ободу.“ Мислимо да народности у Угарској и не траже ништа више но да им се обезбеди индивидуална слобода; а кад Мађари изјављују да то хоће да учине, онда ће све народе угарске наћи готове да им пруже руку на измирење, јер и тада још противити се њиховој заједини може само онај, ком није стало да му отаџбина буде срећна, а тога јамачно нема ни једнога.

Њег. величанство цар аустријски приспео је у Пешту 25. ов. м. пред подне, и одсео у краљевском двору у Будиму, где је одмах примао подворења војничких и грађанских власти. За тим је прегледао излог земаљских производа, који је прередио земљодеско друштво; у вече у 6 сахата гледало је утркивање са чамцима на Дунаву. Варош је сва била осветљена. По изданом напред програму јуче је из јутра њег. величанство прегледало војску на будимској пољани, а по подне било на коњској трци; данас прегледа различите заводе и даје аудијенције; сутра ће по подне опет бити на трци, а с вечера се вратити у Беч.

У посланичком дому пруског сабора 20. се ов. мес. претресао владин предлог о поморској сили. Том приликом рече државни министар Бизмарк: „Шта ми тражимо, то иде само на то, да Немачкој прибавимо убојну силу на мору и да има залогу да је опет од Дипела не снађе каква бура. Ти су услови умерени. Докле год претендент који не може да покаже да има бољих права него што су наша, не знам ко би нам могао војводства отети. Херцег су у Шлезвиг-Холштајну и Лауенбургу суверени аустријски и пруски. Они намеравају сазвати сталеже. Ми не ћемо њима чинити силе никакве, али не

ћемо ни дати да они нама силу учине. Ако се не дође до споразумљења, то нико не ће бити у стању да нас истера из војводства. Ако сумњате штогод о нашем праву, то одобрење трошка скопчајте за услов да добијемо Кил; реците: ако не добијемо Кил, не дамо новаца!“ За тим критиковаше како већина у скупштини поступа с најкориснијим стварима, те тим интересе државне доводи у погибију. „Том је поступку корен у сукобу због буџета. Кад би се буџетско право вршило онако, као што га разумева скупштина, то би се морали у уставу променити §§-фи 45, 62 и 86.“ Беседник жали што народни заступници тако поступају, „то им је све залуду. Није то оружје да се краљу одузме скиптар и уставним уређењима прибави чврстоћа која им још недостаје.“ Сутра дан се наставило претресање. Министар Бизмарк одбијаше што неки доказиваху да се испод руке воде с Данском договори да јој се врати северни Шлезвиг. „Што се не решава ствар војводства, томе сметају изјаве херцега Августенбуршког. Ако војводства испуне наше услове, онда нам је све једно узела себи устав какав му драго.“ Кад се покупише гласови, буде владин предлог одбачен с великом већином. После тога министар финанције поднесе трговачки уговор царинске заједине с Енглеском, који упућен буде одбору за трговачке и финанцијске ствари.

Данској принцези Дагмари, која је испрошена била за пок. руског наследника, цар је Александар одредио 40.000 сребрних рубаља годишње за ужитак.

Као што „*Патрија*“ јавља, француском је законодавном телу 21. ов. мес имао предложен бити пројект за установљење велике алжирске компаније. 20. ов. м. већ је уговор с том компанијом био потписан. Друштво премешта у Алжир своју столицу, своје капитале и сва средства којима ради, а влади ће позајмити 100 милиона франака да у Африци доврши јавне грађевине. Влада му гарантује шест процената, и под извесним условима уступа све, што би друштво можда нашло у рудокопима и минералијама. — Цар се има ових дана вратити у Тулон и отуда одмах не задржавајући се ни мало отпутовати у Париз. Између њега и принца Наполеона завада је велика Принцу је послао још једно писмо, у коме му јавља да му оставку не прима, а принц је одговорио да из Швајцарске не ће ићи докле му се год не да задовољење. „*Келн. Цтг.*“ позивајући се на дипломатске изворе приповеда неке појединости о тој њиховој завади. Принц је отпутовао у Ајакио не јавивши се царици. Кад се у Паризу дознала његова беседа, сви су министри изјавили да је не треба званично обнародовати, и заишту од цара да ствар пресуди. Цар одговори познатим писмом од 11. Маја, које је у Париз донео маркиз де-Галифе, ордонанц-официр царев, у два екземплара, један за принца а други да се изда у „Монитеру“. Царица се уплашила на строгост и безобзирност, којом је ту осуђена беседа принчева, па да се не би са свим завадили, обраћала се телеграфским путем цару и молила да се писмо не ставља у „Монитер“. У име одговора дође на то из Алжира заповест да не оклевају више већ писмо нек одмах издаду у „Монитеру“. Принц се страшно ражљутио био на своју жену принцезу Клотилду, која одобраваше цару што му је онако писао. А кад чу да је наређено да се писмо изда у свет, онда је дошла у љутину и рекла: „Хајдемо одавде, принче; хајде, ја ћу за тобом.“ Виктор Еманујило је због ове ствари писао принцу и својој кћери једно врло срдачно писмо. — Говори се да ће генерал Бурбакија ићи у Мехику с 10.000 војске, премда листови париски казују да то није истина. — У законодавном телу 21. ов. мес. кад се претресаше буџет Тјер је говорио беседу, која је испунила целу седницу. Да би се трошкови умалили иште Тјер: да се војска уклони из Мехике, јавне грађевине да се ограниче, војска да се смањи и друкчија система заведе за измиривање државних дугова. Ако ли га не послушају, то прориче Француској жалост и несрећу.

Принцеза Илска, жена принца наследника енглеског, 22. ов. м. родила је сина. — Енглески је кабинет наумио да распру своју с Америком због онога, што ова тражи накнаду за штету, коју су јој направиле гусарице лађе што су у Енглеској грађене, пред којој страној сили да је као поравнавни судија решти. Ствар ту Енглеска не ће ни по што терати дотле, да се из ње рат роди.

Међу Италијом и Римом ствари се окрећу све боље. Италијанска је влада одустала тражити да владике у придруженим новим областима полажу краљу заклетву, а папа опет пристао је да се умале владичанске столице. Овога ради мораће за Италију издати булу, па ма ова како смотрено написана било, ипакће тиме фактички од стране римске столице бити италијанско краљевство признато. Што се тиче некадашњих римских провинција, папа не би противан био да призна над њима фактичку сувереност краљеву, ако се овај за себе и своје потомке обеже да ће с њима бити као носилац феуда црквеног. Што се на послетку тиче септембарског уговора, ватикански кабинет изјављује да ће га примити само тако, ако све католичке силе буду стајале добре да ће се он извршавати. Шпанија, Португалска и Француска узимају то на себе, а Аустрија не ће да узме. На овај дакле начин међу Римом и Италијом воде се и политични договори а не само црквени.

У Грчкој су 14. ов. м. бирани посланици за народну скупштину, која ће се 28. ов. м. отворити. После ће краљ отићи у Крф, и тамо ће га пратити сви заступници страних сила.

По гласовима из Цариграда 14. ов. м. Абд-ел-Кадер је добио од султана орден османије првога реда с брилијантима. На Таврус је отишла експедиција, јер су главари побуњених племена лагали да се покоравају. Од српске границе па до Цариграда подићи ће се телеграфска линија само за службу с Индијом.

Русија спрема неку експедицију против Аликана, поглавара макуских горштака у Азији, којих се постојбина налази у пределу названом Маку међу Русијом, Персијом и Турском. Кабулског емира војску потукао је код Кута сердар Азир-кан, због чега су у двору кабулском чисто поражени. Отворен је гвозден пут између Лахоре и Мултана. У Калкуту је допраћено 100 заробљених Бутанаца. У Бутану је наступило кишовито време, које обично увек бива у ово доба године. Тамошњи се владалац дигао на Девангир с 1300 људи. Енглеска војска моћи ће напред ступати истом кад прође ово кишовито време. Генерал се Томас вратио у Калкуту болестан.

По гласовима из Новога Јорка од 13. ов. м. президент Џонсон издао је прокламацију, у којој проглашује да су после 19. Јуна отворена трговини сва пристаништа, изузевши само она у Сексасу. Југовачка лађа „Стоневал“ предала се власти у Куби без сваког услова. Државне власти северне у Сан-Франциску задржале су неку лађу, која је возила у Мехику исељенике. Поред тога ипак гласови из Мехике врло су неспокојни. Хуарецовцима дошло је много оружје из Калифорније. На царској страни у Мехици се боје неког стана, који су Американци подигли код Сан-Петра; зањ кажу да је против непријатељских племена индијанских, а у ствари је управо за то, да потпомаже Хуарецовце. Ови су освојили Камарго, Чину и Педрас. Генерал Регрете стоји с 4000 људи близу Матамораса; кажу да је ту имао битку с Мехијом; а како је испала, то се још не зна.

Међу Бразилијом, Уругуајом и аргентинском републиком потписан је уговор за алијанцију. Лопец је узаптио једну ватрењачу аргентинске републике. 7000 Парагуајаца заузели су Корјентес без сваког отпора.

БЕОГРАДСКЕ НОВОСТИ.

* 25. ов. м. отпутовао је одавде г. Федор а јутрос гг. Јован и Михаило барони Николићи од Рудне.

* Царско-руски генерални консул г. Шишкин вратио се 23 ов. м. с госпођом својом с пута, који је не дивно предузимао. Овде се бави сад и консул руски из Филипопоља г. Златоров. Амо је дошао и пуковник румунски г. Мило.

* Главна дирекција француско-аустријског друштва, које има гвозден пут од Базјаша до Бодембаха и од Беча до Трста, ставило је Његовој Светлости један свој пароброд на расположење, те је о светковини нашој наизменце с „Делиградом“ возио између Београда и Топчидера. Овим делом пријатно дирнута публика изјављивала је поштовање и захвалност друштву, које је умело послужити се приликом, да у лицу владаоца покаже наклоност и поштовање осећањима народа српског. „Част и хвала поштованој дирекцији“ — чуло се са свих страна. Поштовање, које је друштво ово возећи између Градишта и Београда задобило код нашег света својом уредношћу, учтивошћу и управо пријатељском услужношћу, овим се делом не само утврдило него и у праву симпатију претворило. Ми се осећамо у тој пријатности да можемо ово потврдити, и не пропуштамо у име публике изјавити поштованој дирекцији најтоплију захвалност.

* Трка се због рђавог времена није могла ни јуче држати, и с тога је одложена за недељу.

* 23. ов. м. неки се шегрт купао на ушћу Топчидера па се удавио.

НАЈНОВИЈА ПОШТА.

Као што напред јављамо, цар аустријски је сад у Пешти. Листови су пуни описа о дочеку, који је био врло сјајан. У депутацији оној, која је у име академије поздравила њег. величанство, били су и Деак и барон Етвеш. Кажу да су њих двојица у име либиралне мађарске партаје израдили програм, по ком ће се расправити државноправни одношаји, и по том програму да ће се сад одмах завести у Угарској редовно уставно стање. — Кнезу Кузи умрла је мати, која је пребивала у Галацу; због тога је он 23. ов. м. тамо отпутовао. — Договори ради алијанције међу западним силама због северне Америке до сад су били безуспешни, али нису прекинути. Енглеска је преко принцезе Матилде израдила те се цар и принц Наполеон помирише. Принц ће поздравити цара у Тулону; оставка му је одбачена. Цар ће се вратити у Париз истом 31. ов. мес. Спрема се на врат на нос војска да иде у Мехику да поткрепи тамошњу посаду. — Американском кабинету достављен је званичан извештај, да су Енглеска и Француска престале југовачку заставу сматрати као силе која води рат. Врховни судија Час изразио се да Црнцима ваља дати право гласа. Узапћено је пет буради, у којима је била архива ричмондске владе. Ту се нашло и једно писмо, којим је Девису нуђено да се убије Линкун. Писмо је то предано суду. Девис је оптужен као издајник. Суђе му се у Уашингтону. Губернатор Фетчер, југовачки секретар за ратне ствари Селдон и судија Кемпбел уапшени су. Гласа се да ће и Лије бити уапшен. — Хуарецовци у Мехици, гоњени Мехијом, повукли су се даље од Матамораса, пошто су се мало прочаркали.

Курс. # ц. 5 фр. 18 н., сребро 7%.

Од 1. Јуна отвора се нова претплата за

„ВИДОВ ДАН.“

Нови уписници добиће бесплатно и овај данашњи и она два ономадашња листа а и друге све, у којима још будемо говорили о светковини, да их имају спомена ради.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

У свези с обзнаном, која је штампана у броју 54-тот „Српских Новина“ и која се односи на дело: „ЦАР ЈОСИФ И ЊЕГОВ ДВОР“, у погледу „Данице“ узгред обзнањујем: да је дело ово штампано у Берлину, да је за кратко време у образованој публици германској доживело више издања; даље да ме се не тиче беше ли писац тога дела господин Милбах, или госпођа ил' госпођица Милбах-ова, и на послетку да не примам немољене саветодавце. А будући је „Даница“ могла из огласа видети, да ја то дело не преводим, то сматрам да се она у некакој бар мени чудној ревности и у смотрењу мене веома затрчала, и тако овим просто одбијам од себе онај непутни „јалови“ и несолидни говор „Даничин“, у колико се тиче моје особе.

У Београду, 19. Маја 1865.

Стојан Марковић,
професор у великој школи.

(2—3)

Издаје и уређује Милош Поповић.

У државној штампарији.